

[Αρχή Σελίδας 1]

ΤΑΞΗ	Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ (ΓΘΡ1)
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ	ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΜΑΪΟΣ 2022

1α. Να μεταφράσετε όλα τα παρακάτω αποσπάσματα :

-Tum Camillus, qui diu apud Ardeam in exilio fuerat propter Veientanam praedam non aequo iure divisam, absens dictator est factus ; is Gallos iam abeuntes secutus est : quibus interemptis aurum omne receipt. Quod illic appensum civitati nomen dedit.

-Neminem credideritis patriae consulturum esse, nisi vos ipsi patriae consulueritis. Mementote rem publicam in extremo discrimine quondam fuisse!

-Tu hominem investiga, quaeso, summaque diligentia vel Romam mitte vel Epheso rediens tecum deduc. Noli spectare quanti homo sit. Parvi enim preti est, qui tam nihili est. Sed, propter servi scelus et audaciam, tanto dolore Aesopus est adfectus, ut nihil ei gratius possit esse quam recuperatio fugitivi.

-Bello Latino T.Manlius consul nohili genere natus exercitui Romanorum praefuit. Is cum aliquando castris abiret, edixit ut omnes pugna abstinerent . ... “Congrediamur , ut singularis proelii eventu cernatur, quanto miles Latinus Romano virtute antecellat.” Tum adulescens, viribus suis confisus et cupiditate pugnandi permotus, iniussu consulis in certamen ruit ; et fortior hoste , hasta eum transfixit et armis spoliavit. Statim hostes fuga salutem petiverunt. Sed consul, cum in castra revertisset, adulescentem, cuius opera hostes fugati errant, morte multavit.

-Tum Scipio , cum se ipsum captum venisse eos existimasset, praesidium domesticorum in tecto conlocavit ... Haec postquam domestici Scipioni rettulerunt, is fores reserari eoque intromitti iussit. Praedones postes ianuae tamquam sanctum templum venerati sunt et cupide Scipionis dextram osculati sunt.

(μονάδες 30)

1β. Να αναγνωριστούν οι παρακάτω προτάσεις αν είναι Σωστές ή Λανθασμένες :

1. Κατά τους χρόνους του Κικέρωνα επικρατούν εξοντωτικές έριδες για την εξουσία.

2. Στα χρόνια του Κικέρωνα ο Έλληνας λογοτέχνης με τον φιλοσοφικό και πολιτικό στοχασμό αυτονομείται από τα ρωμαϊκά πρότυπα.

3. Ο Ρωμαίος λογοτέχνης της εποχής του Κικέρωνα εμβαθύνει σε χώρους θεολογικής, κοσμολογικής, ανθρωπολογικής και κυρίως πολιτικής σκέψης με κέντρο αναφοράς

[Αρχή Σελίδας 2]

πάντοτε τη Ρώμη.

4. Οι ρητορικοί λόγοι της εποχής του Κικέρωνα είναι προσανατολισμένοι στα πρότυπα των αττικών ρητόρων.
5. Ο Κικέρων επιδόθηκε και στη θεωρητική πραγμάτευση γράφοντας πάνω από εκατό λόγους για ζητήματα σχετικά με τη φιλοσοφία και τον φιλόσοφο.
6. Οι τέσσερις επιστολογραφικές συλλογές του Κικέρωνα έχουν πολιτικό ή δικανικό περιεχόμενο.
7. Ο Κικέρων υπήρξε θερμός θαυμαστής του Πλωτίνου.
8. Η κομψότητα και η καλλιέπεια χαρακτηρίζουν τους λόγους του Κικέρωνα.
9. Ο Σαλλούστιος Κρίσπος θεωρείτο ο «πιο καλλιεργημένος ανάμεσα στους Ρωμαίους».
10. Ο Βάρρων Ρεατίνος κατέθεσε μια πλούσια παρακαταθήκη στο θησαυροφυλάκιο της λατινικής γραμματείας.
11. Ο Βάρρων Ρεατίνος έγραψε βιβλία σχετικά με τη γεωργία.
12. Στην ιστοριογραφία διαπρέπουν ο Γάιος Ιούλιος Καίσαρ, ο Κορνήλιος Νέπως και ο Σαλλούστιος Κρίσπος.
13. Το ύφος του Γάιου Ιούλιου Καίσαρα ανακαλεί τον Θουκυδίδη.
14. Ο Κορνήλιος Νέπως έγραψε περίπου 25 βιογραφίες διάσημων Ελλήνων και Ρωμαίων, κυρίως στρατηγών.
15. Η ιστορική μονογραφία του Σαλλούστιου Κρίσπου ανακαλεί την ιστοριογραφία του Ξενοφώντα.
16. Περίφημο έργο του Κικέρωνα είναι *Η συνωμοσία του Κατιλίνα*.
17. Ο καλλιμαχικός Νεωτερισμός γονιμοποιεί έναν κύκλο αισθαντικών ποιητών.
18. Ο Βαλέριος Κάτουλλος γράφει λυρική και επιγραμματική ποίηση.
19. Μέσα από την περιπαθή ποίηση του Λουκρητίου η Λεσβία έγινε αιώνιο σύμβολο ερωτικής ποιητικής έμπνευσης.
20. Η συντομία χαρακτηρίζει τα έξι βιβλία του σκοτεινού φιλοσοφικού έπους *De rerum natura*.

[Αρχή Σελίδας 3]

21.0 Λουκρήτιος ήταν επικούρειος.

22. Στις *Μενίππειες σάτιρες* ο ποιητικός λόγος συνδυάζεται αρμονικά με τον πεζό λόγο.

23. Το φιλοσοφικό έπος *Για τη φύση των πραγμάτων* είναι ένας ύμνος του Έρωτα και της Αφροδίτης.

24. Ο Κάτουλλος ήταν επαναστάτης υλιστής.

(μονάδες 10)

1^α. Να γράψετε την πτώση που ζητείται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

iure= αιτιατική ενικού
civitati = γενική πληθυντικού
discrimine=κλητική πληθυντικού
preti = ονομαστική πληθυντικού
nihili=ονομαστική ενικού
scelus= αιτιατική πληθυντικού
adulescens= αφαιρετική ενικού
viribus = αφαιρετική ενικού
hoste= δοτική ενικού
postes = γενική πληθυντικού

(μονάδες 5)

1^β. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

diu= τον υπερθετικό βαθμό
aequo=το συγκριτικό βαθμό στο ίδιο γένος, αριθμό και πτώση
abeuntes=την αφαιρετική ενικού στο ίδιο γένος
appensum=τη γενική του γερονδίου της ενεργητικής φωνής
neminem=τη δοτική του ενικού
extremo=τους άλλους βαθμούς στο ίδιο γένος, αριθμό και πτώση
summa=τους άλλους βαθμούς, στο ίδιο γένος, αριθμό και πτώση
rediens=τη γενική πληθυντικού στο ίδιο γένος
quanti=την ονομαστική του ενικού στο ίδιο γένος
parvi= τον υπερθετικό βαθμό στο ίδιο γένος, αριθμό και πτώση και το επίρρημα του επιθέτου στο θετικό βαθμό
nihil=τη γενική και την αφαιρετική του ενικού
gratius=το επίρρημα του επιθέτου στο θετικό βαθμό
nobili=το συγκριτικό βαθμό στην κλητική του ενικού στο ίδιο γένος
singularis=την αιτιατική του ενικού στο ίδιο γένος

[Αρχή Σελίδας 4]

suis=την ίδια πτώση, γένος και πρόσωπο στον άλλο αριθμό
fortior= το επίρρημα του επιθέτου στο θετικό βαθμό

(μονάδες 10)

2^α. Να γράψετε τα απαρέμφατα που ζητούνται για καθέναν από τους παραπάνω ρηματικούς τύπους :

divisam=το απαρέμφατο του παρακειμένου της άλλης φωνής
interemptis=το απαρέμφατο του ενεστώτα της ίδιας φωνής
congrdiamur= το ενεργητικό απαρέμφατο (να διατηρήσετε το γένος και τον αριθμό του υποκειμένου)
confisus=τα παθητικά απαρέμφατα (να διατηρήσετε το γένος και τον αριθμό του υποκειμένου)
rettulerunt=το απαρέμφατο του ενεστώτα της άλλης φωνής

(μονάδες 3)

β. Να γράψετε την υποτακτική που ζητείται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους :

est factus= του παρατατικού στην ίδια φωνή και πρόσωπο
dedit= του ενεστώτα στην ίδια φωνή και πρόσωπο
noli=του ενεστώτα και του παρατατικού στο ίδιο πρόσωπο
est adfectus=του παρατατικού στην ίδια φωνή και πρόσωπο
possit=του παρατατικού στο ίδιο πρόσωπο
praefuit=του παρατατικού στο ίδιο πρόσωπο
abiret=του ενεστώτα στην ίδια φωνή και πρόσωπο
abstinerent=του ενεστώτα και του μέλλοντα στην ίδια φωνή και πρόσωπο (να διατηρήσετε το γένος του υποκειμένου όπου είναι αναγκαίο)
cernatur=του παρακειμένου στην ίδια φωνή και πρόσωπο (να λάβετε υπ' όψιν το υποκείμενο του ρήματος)
revertisset=του ενεστώτα στο ίδιο πρόσωπο

(μονάδες 6)

γ. Να γράψετε την οριστική που ζητείται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους:

consulueritis= του παρακειμένου στον ίδιο πρόσωπο και φωνή
abiret=του ενεστώτα και του μέλλοντα στο γ' πληθυντικό πρόσωπο στην ίδια φωνή
rettulerunt=του ενεστώτα και του μέλλοντα στο β' ενικό πρόσωπο στην άλλη φωνή

(μονάδες 2,5)

δ. Να γράψετε τη μετοχή του μέλλοντα στο γένος, στην πτώση και στον αριθμό που ζητείται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους:

absens= στη γενική του πληθυντικού στο θηλυκό γένος
ruit=στη δοτική του ενικού στο ουδέτερο γένος

(μονάδες 1)

[Αρχή Σελίδας 5]

ε.transfixit: να γράψετε την αφαιρετική πτώση του σουπίνου του παραπάνω ρηματικού τύπου

(μονάδες 0,5)

στ. Να γράψετε την προστακτική του ενεστώτα που ζητείται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους :

edixit= στο β'ενικό πρόσωπο στην ίδια φωνή

permotus=στο β'πληθυντικό πρόσωπο στην ίδια φωνή

fugati erant=στο β'πληθυντικό πρόσωπο στην ίδια φωνή

rettulerunt=στο β'πληθυντικό πρόσωπο στην άλλη φωνή

(μονάδες 2)

3^α. Να αναλύσετε τις μετοχές σε αντίστοιχε δευτερεύουσες προτάσεις εισαγόμενες με τους συνδέσμους που δίνονται για καθεμιά από αυτές :

quibus interemptis εισαγόμενη με τον cum primum και τον ιστορικό cum appensum εισαγόμενη με τον quod και τον αιτιολογικό cum

(μονάδες 2)

β. Να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική και να δηλώσετε το ποιητικό αίτιο :

Quod illic appensum civitati nomen dedit.

(μονάδες 3)

γ. Adulescens fortior hoste hasta eum transfixit et armis spoliavit : Να μετατρέψετε την πρώτη πρόταση της περιόδου σε χρονική πρόταση εισαγόμενη με τον ιστορικό cum και στη συνέχεια να τη κάνετε χρονική μετοχή

(μονάδες 4)

δ. Να μετατρέψετε τις παθητικές συντάξεις σε ενεργητικές (στην δεύτερη πρόταση ενεργητική να γίνει η σύνταξη των απαρεμφάτων):

Tum Camillus absens dictator est factus a militibus

is fores reserari eosque intromitti iussit a domesticis

(μονάδες 4)

4^α. Να εκφράσετε τις ίδιες έννοιες με άλλο τρόπο (για την τελευταία έννοια να χρησιμοποιήσετε τους κατάλληλους τύπους του γερονδιακού)

-Noli spectare ,

-quam recuperatio,

-hoste

-cuius opera

-captum

(μονάδες 5)

[Αρχή Σελίδας 6]

β. Να αιτιολογήσετε συντακτικώς τους παρακάτω όρους του κειμένου : Romam, Epheso, Bello Latino, genere

(μονάδες 6)

γ. Να δώσετε κάθε δυνατό στοιχείο για την συντακτική αναγνώριση των δευτ.προτάσεων (είδος,εισαγωγή, έγκλιση,χρόνος, εξάρτηση, συντακτική θέση)
-quanto miles Latinus Romano virtute antecellat,
-cum in castra revertisset

(μονάδες 6)

ΚΑΘΕ ΤΥΧΗ